

Elhangzott 1994. március 13-án az Oz ve-Salom-Netivot Salom tiltakozógyűlésen,
a hebroni merénylet kapcsán.

Nővéreim, fivéreim, barátaim,

azért gyűltünk össze, hogy imádkozzunk és jajveszékeljünk. Jaj nekünk, hogy elakadt szavunk, hogy azért jöttünk, hogy leüljünk a földre és kiáltunk, mert nincs szavunk, hogy válaszoljunk, sem merszünk, hogy fejünket fölemeljük. Jaj nekünk, hogy oly bűnökért jövünk bocsánatot kérni a könnyörületesség Istenétől, melyekre talán nincs is megbocsáttatás. Ki elé jövünk megtisztulni? Ki előtt fetrengünk a porban? Kinek a könnyörületességéért esengünk? Az igaz Bíró színe előtt vagyunk, aki előtt nincs sem csalás, sem hízelgés, sem képmutatás, sem üres köntörfalazás, mert a Bíró és a vádló, Ő a mindentudó tanú. Annak a színe előtt állunk, ki mielőtt leereszkedett a Szináj hegyére, és így szólt: „Én vagyok az úr, a te istened”, ezt mondta: „a véretek pedig, melyben életek van, számon fogom kérni, számon kérem minden állattól és számon kérem minden embertől embertársának, az embernek véréét.” Annak a színe előtt, aki arra teremtett minket, hogy tiszteljük őt, és megparancsolta nekünk, hogy dicsőítsük a Nevét, hogy legyünk választott népe, papok királysága és szent nép. Hol hát a tisztelet, mellyel adózunk neki? Hogyan dicsőítjük Nevét? Hol hát a választott nép, mivé válunk parancsolta, miféle szent néppé váltunk!

Ha legalább csöndet róhatnánk ki magunkra. De most a beszéd az első reánk zúdult büntetés. Mert ha beszélni nem merészelünk, hogyan merészelünk hallgatni? Hisz ha eddig nem hallgatunk volna, talán nem szakadt volna ránk e szörnyűség. És ha nem kényszerítenénk önmagunkra a beszédet, hogyan foghatnánk föl, mily végtelen csapás sújtott le ránk, hogyan érthetnénk meg igazán, mi is történt velünk, és hogyan volna jogunk reménykedni Isten kegyelmében? Írva vagyunk, hogy annak, aki megbánja bűnét, mindenekelőtt gyónnia kell. Bűnvallomás nélkül nincs kiengesztelés. Látnia kell bűne méreteit, tudomásul kell vennie annak horderejét azért, hogy bűnbocsánatot nyerhessen.

Ezért hát mindenekelőtt el kell mondanunk, hogy lelkünk legmélyéig, a kétségbeesésig átérezzük, mit jelent az, ami Purimkor Hebronban történt. Tudjuk – és nemcsak eszünk tudja, hanem sajtó szívének mélye is –, hogy megtörtént az, amiről azt gondoltuk, sosem fog megtörténni, hogy egy szakállas-pajeszos és az izraeli hadsereg egyenruháját viselő zsidó váratlanul, alig pár perc alatt és önszántából sok ember életének fonalát tépte el, kikről nem is tudta, kifélék-mifélék, s akiknek egyetlen bűnük az volt, hogy arabnak születtek. Tudjuk – és nemcsak eszünk tudja, hanem mind a 248 szervünk és 365 szellemi idegszálunk is mélységesen –, hogy mindenki, akit az a véres kezű megölt, ember volt: mindegyiknek volt apja és anyja, mindegyiket várta otthon asszonya, és a többségnek szerető gyermekei is voltak, akiknek orcájuk verítékével szerezte a betévíz falatot.

Tudjuk – mélyen tudjuk –, hogy a vérontó ott követte el a tettét, ahol a mi szent és tiszta atyáink nyugszanak, és hogy az általa kiontott ártatlan vér most beivódik a földbe, a koporsójukra csorog, és mintha így szólna hozzájuk: szép kis fiakat neveltetek. Íme, a választott népetek, a szent fajta, azok,

akikért könnyörületességért esdtetek, amikor lerombolták templomukat. Tisztelet nektek és nekik!

És azt is tudjuk – a szívünk tudja –, hogy azok, akiket lemészároltak e helyen, amikor elszállt belőlük a lélek, épp leborulva imádkoztak a Királyok királya, az áldott szent előtt, Ábrahám atyánk Istene előtt, aki irgalmat kért Ismael fia számára, és akinek az Áldott megígérte: egy nép atyjává teszem, mert ő is a leszármazottad. Tudjuk, hogy az az ember saját feleségének a férjét és saját fiainak az apját is megölte. Tudjuk, hogy a tette napján és helyén miatta további vérontás volt, és hogy a jövőben, ki tudja mennyi kiontott véréért lesz még felelős. Ismerjük mindeme szörnyűségeket, és ennek tudata megrázza lelkiismeretünket, és borzalommal tölti el létünk öntudatát.

Tudjuk azt is: ez a vérontó gyalázatos tettével most megtagadja egész történelmünket, megsemmisíti az egész hatalmas és rettenetes erőfeszítést, amit azóta tettünk, hogy atyáink a Szináj hegyére léptek, hogy bebizonyítsuk: az Úr törvénye tiszta, hogy belőle árad a világra a fény, hogy belőle sugároz békét az emberekre, s kútjából nagy, tiszta és szent szellemiség fakad. Ő megtagadja mindazt, amiben eddig hittünk, és velünk együtt számos igaz ember a világ népei között: hogy Izrael Tórája a szeretet és az igazság törvénye, hogy megtisztítja azt, aki hisz őbenne, hogy megfékezi állati ösztöneit, hogy arra tanítja, félje és szeresse Istent és a teremtményeit, hogy aki benne hisz, ember marad a fájdalomban is: ő nem emel kezét felebarátjára, és nem gyilkol.

Ha legalább azt mondhatnánk, hogy egyedül volt abban a cselekedetben! Igaz ugyan, hogy egyedül vitte véghez, amit tett, de nem egyedül volt. Emellett a véres kezű ember mellett, akit doktorinak szólítottak, ott állt Izsák termében (ami Izsák sírja fölött van) a vérengzés napján az is, aki összezavarta elméjét, és a szakadék szélére vonszolta, és akit – bocsássatok meg nekem a szóért – rabbinak szólítottak. De a legnagyobb szörnyűség az, hogy az sem állt egyedül szeretett tanítványa mellett. Szerencsétlenségünkre ott állt mellette a gonoszság és a bűn sok-sok rabbija és a sötétség és az örület sok tudósa, akik pogány tüzükkel elégették ennek az embernek a lelkét. És jaj, ezek ott állnak most is, és táplálják szüntelen ezt a pusztító tüzet az orcátlanság, a kegyetlenség, a provokáció és a lázadás szavaival, ugyanazt teszik beszéddel, amit ez a vérontó önkezével tett.

Az ő szavukat hallottuk a rémtett napján is, jaj a mi fülünknek, amit hallottunk: hallottuk a képmutatók szavát és az orcátlanok szavát, csak azoknak a szavát nem hallottuk, akik elborzadván attól, miféle szerencsétlenséget hoztak egész Izraelre, megbánást tanúsítottak, de azoknak a szavaiból, akik beszéltek, rájöttünk, hogy még nem telt be a pohár, még mindig nem fogják fel, mit okoztak népünknek, sőt, kezük még mindig nem nyugszik, továbbra is kavarja a megzavart fiatalok, a megszállott felnőttek és a holdkóros utat vesztettek bomlott tudatát. Hosszú évekig hallottuk szavaikat. Láttuk, hogyan hamisítják meg Szent Tóránk szavait, és hogyan torzítják el fényes orcáját. Láttuk, hogyan fosztják meg fényétől és ragyogásától, hogy plántálják belé a gyűlöletet, a kegyetlenséget, a korlátoltságot, a bosszúvágyat, a szellemi zűrzavart és a sötétséget. Láttuk, hogyan idézték fel őskori kultúránk elfeledett, sötét mélyeiből azt, ami idegen lényegétől, gonosz és torz, hogyan táncolnak körötte, és így szólnak: ez a te Istened, Izrael!, ez – Isten óvjon tőle! – a mi Tóránk arca. Hallottuk, hogyan szövetkeznek a rettegett provokátorokkal, hogyan buzdítják őket romboló, kegyetlen, gyalázatos cselekedeteikre, elfeledvén, hogyan zokogtak anyáink, hogyan reszkettek fiaink és mily szívet tépően kiáltoztak atyáink, amikor idegenek kegyetlenkedtek velük. Láttuk, hogyan zárnak el bennünket a külvilágtól, hogyan feledtetik el velünk önteltségükben létünk valódi léptékét, azt, hogy kicsik vagyunk a népek tengerében, s azt, hogy kötelesek vagyunk tudomásul venni korlátainkat, hogy tudjuk, hol a helyünk a népek között, hogy lehetőségeinkhez mérjük vágyainkat, s hogy cselekedeteinkkel méltók legyünk az ég könnyörületességére és a népek jóindulatára, hiszen ezek nélkül – Isten óvjon tőle! – nem létezhetünk e földön.

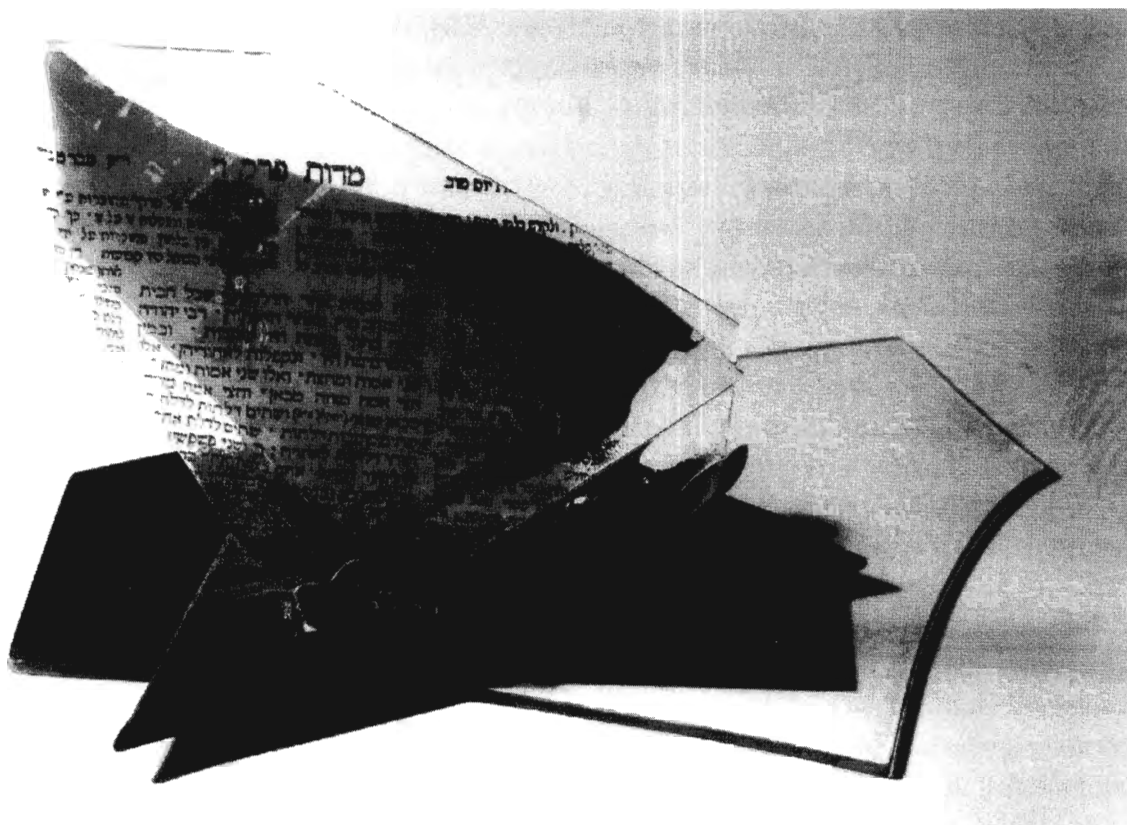
Az a törés, ami spirituális létünkben történt, s ami miatt ma kiáltani jöttünk ide, az ő tanítá-

saiknak gyümölcse. Bár mindahányan házaikba zárkóztak a keserű pillanatban, szellemük ott volt a (patriárkák) kettős barlangjában a vérengzés napján. Meg kell tagadnunk őket, el kell vetnünk tanításait. Harcolnunk kell Isten ellen lázadó, nem zsidó zsidóságuk ellen, hogy – Isten óvjon tőle! – el ne égjünk mi is eme idegen tűzben, hogy – Isten óvjon tőle! – ne veszítsük el örökre az Áldott Szent bocsánatát, akinek szent Nevét ők minden nap és minden órában sározzák.

Nővéreim, fivéreim, társaim,

amikor a Főpap Isten bocsánatát kérte Izrael bűneiért az Engesztelés napján, addig nem mondta: Uram, kérlek, vétkeztek, hibáztok, lázadtok, amíg el nem mondta előtte kétszer: kérlek, uram, vétkeztem, hibáztam, lázadtam. Lelkiünk mélyén jól tudjuk, hogy csak az önteltek és gőgösek mondják közülünk ma: igazak vagyunk és nincsenek bűneink. Mindnyájunk részes Isten eme szörnyű megszenteltetésében. Nem felemelt fejjel, tiszta kézzel jöttünk ma könyörögni a Királyok Királya elé. Megtört szívvel és szégyenkezve állunk előtte, rettegve, hogy meggyúlunk haragjától.

A főpap, amikor látta a szent napon, hogy a papok és a nép a földre borul, hogy bevallja bűneit, így szólt hozzájuk: tisztuljatok meg – és a próféta szája révén ezt mondta az Úr: mosakodjatok meg, tisztuljatok meg, úzzétek el a gonosz cselekedeteiteket az én jelenlétem előtt, ne cselekedjétek többé gonoszt. Tépjék ki hát bensőnkől a kőszívet, távolodjunk el önhittségünktől, nyissuk ki szemünket, hogy lássuk gonosz ösztöneink sötéttségét, nyissuk ki fülünk, hogy meghalljuk mások kiáltását, fájdalmát, vágyát és jogait, nyissuk meg szívünket a fénynek, a jósnak, a könyörületeségnek, a szeretetnek az Isten képére teremtett emberek iránt, mert a világ szeretetre épül, s csak akiben van könyörületeség az emberek iránt, méltó a könyörületeségre. Emeljük fel tenyerünkön szívünket és térjünk vissza az Úrhoz, és Ő végtelen könyörületeségében újból irgalmas lesz, megbocsátja bűneinket és megtisztítja szívünket, hogy igazul szolgáljuk Őt, ámen.

PINHASZ GOLAN: IJZKOR